

EXPERIÈNCIA DE LLENGUA ORAL

TÍTOL: L'artista de la setmana

EIX: Parlar i escoltar per conviure. Les emocions i les actituds

Centre: Escola la Immaculada
Adreça: Àngela Perera, 4 08339 Vilassar de Dalt
Correu: a8026491@xtec.cat
Responsables activitat: Iolanda Bestué i Dimas Fàbregas
Curs: 2020-2021

1. Context del centre i de l'aula

L'Escola la Immaculada de Vilassar de Dalt és un centre d'educació infantil i primària. Forma part del Laboratori de Transformació Educativa del Departament d'Educació com a centre de referència i es caracteritza per introduir la mirada artística en els processos d'aprenentatge curricular globalitzat. La proposta de *L'artista de la setmana* s'implementa en tots els cursos de primària. En aquest cas, però, l'hem contextualitzat a 4t.

2. Producte comunicatiu: encàrrec que es fa i gènere discursiu al qual pertany

A partir de l'observació d'una obra d'art contemporani es genera una conversa distesa i participativa que convida a opinar sobre el que hi veiem i el que ens fa pensar.

3. L'activitat

L'activitat es planteja com una estona de conversa setmanal fixa en l'horari del grup-classe i s'inclou dins el desenvolupament de les competències comunicatives (lingüística i audiovisual i artística i cultural), les metodològiques (aprendre a aprendre) i les de convida i habitar el món (social i ciutadana). La durada és de 30 minuts i s'articula a partir de la contemplació d'una obra d'art contemporani diferent cada setmana.

Objectius:

Objectiu general:

- Desenvolupar les habilitats de comunicació oral de l'alumnat en un context de conversa a partir de l'observació d'una obra d'art contemporani.

Objectius específics:

- Fomentar l'observació i la reflexió.
- Potenciar l'escolta activa tot recollint i fent referència a les intervencions anteriors.

- Promoure actituds democràtiques de respecte al torn d'intervencions, a la diversitat d'opinions i la valoració de totes les aportacions.
- Millorar l'expressió oral fent intervencions breus i ajustades. Iniciant les intervencions amb connectors o fórmules introductòries (opinió, assentiment, discrepància, descripció de fets objectius, hipòtesi...)
- Afavorir l'educació emocional a través de l'art.

Abans de l'activitat:

Cerca i tria, per part de la mestra o del mestre, de l'obra d'art que es proposarà per penjar-la a la web de l'escola i enllaçar-hi altres recursos amb informació de l'artista (la seva web, el seu compte d'Instagram, bloc d'Internet, una entrevista, una notícia, un vídeo, etc.) També es poden buscar altres mitjans per visualitzar l'obra (projecció, làmines impreses, visualització individual o en parella, amb tauletes, etc.)

Es pot elaborar de forma col·laborativa una rúbrica que permeti valorar la qualitat de les intervencions o del desenvolupament de l'activitat.

Durant l'activitat:

A l'inici s'intenta afavorir un ambient tranquil que faciliti la conversa. S'abaixa la llum i es projecta la imatge en una pantalla.

Es dona una consigna: *Mireu amb atenció aquesta obra d'art i quan algú vulgui comentar alguna cosa, que aixequi la mà. Penseu en la primera idea que us ve al cap.*

A l'alumnat se'l convida a participar de la conversa amb una actitud d'escolta activa. Una obra d'art és una excusa perfecta per engegar converses en les que hi pot haver diversitat d'opinions segons els gustos i les interpretacions de cadascú.

Es contemplen aquestes 3 aproximacions per motivar la conversa:

- Aproximació emocional: *Què us suggereix aquesta obra? En què us fa pensar? Quins sentiments us remou? Què us provoca? Què has vist? Com ho has vist? Què t'ho fa pensar? Algú pot afegir alguna cosa nova*

al que ja hem dit? Algú té una opinió diferent? Aquesta aproximació més centrada en l'àmbit d'emocions i sentiments és la motivació inicial per desenvolupar la conversa. No hi ha una preparació prèvia de possibles temes a conversar, apareixen de les pròpies aportacions de l'alumnat.

- Aproximació conceptual: *Qui és l'artista? D'on és? Com és la resta de la seva obra?* Aquest pas pot donar lloc a processos d'indagació que poden generar noves experiències d'aprenentatge a l'aula. Es poden utilitzar els enllaços per poder veure més obres de l'autor o autora i rebre'n més informació.
- Aproximació als materials i les tècniques: *Quins materials ha fet servir? Quines tècniques ha utilitzat? Com ho podríem fer nosaltres?* A partir d'aquí també poden derivar-se'n propostes de creació artística amb els nens i les nenes per treballar a l'estil de l'artista.

Les intervencions són lliures i el/la mestre/a les facilita, però, en cas que hi hagi molta acumulació de mans alçades, es poden organitzar segons el lloc on se seu, el grup de taules, etc. En la mesura del possible l'activitat en petit grup és recomanable.

Amb aquesta activitat es desenvolupen habilitats de pensament i actituds democràtiques (respectar el torn de paraula, les opinions diverses...)

Les intervencions han de ser ben estructurades i argumentades, si a algú li cal més temps per organitzar la idea que vol transmetre, se li dona. També se'ls pot convidar a que siguin breus i concises per facilitar la dinàmica de la conversa.

L'alumnat té una escolta activa. Recull les aportacions de la resta de companyes i companys i les incorpora al seu discurs, o bé matisa idees que ja s'han dit amb noves aportacions. Cal argumentar-les molt bé totes. També pot ser que apareguin opinions confrontades, aleshores es pot aprofitar per establir un debat.

Es pot fer alguna part de la preparació de les intervencions debatent o conversant en petit grup, a partir de les imatges impreses i agrupats en diferents espais de l'aula, per després fer-ne una posada en comú. Per tant, es poden establir alguns rols com el de moderador/a i/o relator/a.

Després de l'activitat:

Per fer el tancament sempre es pregunta a l'alumnat què és allò que els ha agradat, sorprès o cridat l'atenció sobre la proposta de *L'artista de la setmana*.

Es reflexiona sobre tot el que s'ha parlat per sintetitzar-ho.

S'afavoreix la metacognició: *Què hem après amb l'artista d'avui?*

Periòdicament es proposa seguir els criteris i indicadors elaborats prèviament en dues rúbriques. Una, cocreada amb l'alumnat, per fer la valoració de l'activitat, preguntant-nos què hem millorat en les nostres intervencions o en la dinàmica de la conversa en els diferents aspectes recollits en la pròpia rúbrica.

Aquests són els que van acordar valorar els i les alumnes:

- Aportar idees per expressar l'opinió.
- Dialogar per aprendre .
- Escoltar per conèixer les idees dels /les altres.
- Observar per saber el que l'artista fa.
- Reflexionar per entendre.

L'altra rúbrica, proposada pels i per les mestres, fa referència a aquells aspectes d'expressió oral dels que se'n vol fer seguiment per veure com es va avançant:

- INTERVENCIONS: Com m'explico?
- VOCABULARI: Quines paraules faig servir?
- CONNECTORS: Els utilitzo?

4. Punts forts de l'activitat

- Les obres d'art que es presenten poden tenir lectures múltiples i, per tant, s'adeqüen a les possibilitats de tots els alumnes.
- S'afavoreix la participació activa de tot l'alumnat a partir de preguntes obertes que afavoreixen l'intercanvi d'opinions i la construcció de coneixement.
- Les preguntes són obertes i adequades i es facilita una conversa fluida afavorint la participació.

5. Resultats

L'alumnat ha après a:

- Mantenir una actitud d'escolta activa.
- Estructurar el seu pensament.
- Elaborar un discurs coherent.
- Argumentar les seves idees.
- Compartir sentiments i emocions.
- Millorar el vocabulari.
- Millorar l'expressió oral.
- Actituds democràtiques (Respectar el torn de paraula, les idees dels altres, la diversitat de punts de vista, etc.)
- Valorar les produccions artístiques contemporànies.

6. Conclusions

Amb aquesta activitat hem après que l'art pot ser un element motivador per engegar converses d'aula, així com la importància de la comunicació entre iguals. Com a centre creiem que les nenes i els nens, davant una proposta oberta com és l'art, es mostren més participatives i participatius i és una bona iniciativa per aprendre de manera dialògica.

7. Enllaços (web del centre, espai de difusió, correu de contacte...)

- Web: <https://lanovaimmaculada.cat/>
- Artista de la setmana:
<https://lanovaimmaculada.cat/index.php/2013-08-20-15-34-35/l-artist-a-de-la-setmana>
- Contacte: a8026491@xtec.cat
- Etiqueta a xarxes socials (Twitter i Instagram): #Artistadela7mana